

معاونت پژوهشی

موضوع	تاریخ تصویب	مرجع تصویب
اساسنامه موسسه پژوهشی حقوق انرژی	۹۶/۱۱/۲۴	هیات امناء دانشگاه

اساسنامه مؤسسه پژوهشی حقوق انرژی

مقدمه

در عصر حاضر، انرژی و منابع متنوع آن به ویژه انرژی های نو نه تنها در تداوم حیات بشر بلکه در شکوفایی اقتصاد و اقتدار سیاسی کشورها و تعاملات بین المللی اهمیت اساسی داشته و نقش کلیدی و راهبردی ایفا می کند. سیستم حقوقی حاکم بر منابع مختلف انرژی با نارسائی ها، مشکلات و چالش های عدیده روبرو است و کشورهای مختلف اعم از تولید کننده یا مصرف کننده انرژی از عوارض منفی این چالش ها مصون نیستند. در دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی ایران، رویکرد حقوقی به مقوله انرژی کمتر مورد توجه بوده است. از این رو، با توجه به ضرورت تدوین قواعد حقوقی ناظر بر تولید، استخراج، فراوری، بهره برداری و صادرات منابع انرژی از یک سو، و فقدان پژوهش های علمی فراگیر مربوط به حقوق منابع مختلف و نو ظهور انرژی از سوی دیگر، "موسسه پژوهشی حقوق انرژی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران" تاسیس می گردد. این موسسه با اهداف کاربردی، راهبردی و ایجاد ادبیات نوین حقوق انرژی در ایران، در جهت پیوند صنعت و جامعه و دانشگاه و همچنین در جهت سیاست گذاری، اجرای طرح های مشترک پژوهشی ملی و بین المللی، برگزاری دوره های تخصصی کوتاه مدت آموزشی و کمک به رفع نیازهای پژوهشی حقوق هیدروکربوری (نظیر نفت و گاز)، انرژی های نو و پاک (نظیر انرژی باد، آب، زمین گرمایی) و انرژی هسته ای و نشر و ترویج آن فعالیت خواهد کرد. اساسنامه موسسه در تاریخ ۱۳۹۵/۲/۲۱ به تصویب هیات امنای دانشگاه رسید که به شرح ذیل بازنگری می گردد. در اساسنامه بازنگری شده برای اختصار دانشگاه تهران، "دانشگاه"، دانشکده حقوق و علوم سیاسی "دانشکده" و موسسه پژوهشی حقوق انرژی "موسسه" خوانده می شود.

ماده ۱: جایگاه حقوقی

مؤسسه با حفظ شخصیت حقوقی و مالی مستقل خود، وابسته به دانشکده و از نظر ضوابط و مقررات، تابع ضوابط و مقررات حاکم در دانشگاه تهران خواهد بود.

ماده ۲: اهداف

۱-۲ ارتقاء و غنا بخشیدن به ادبیات علمی، انجام تحقیقات و گسترش مرزهای دانش حقوق منابع مختلف انرژی؛

۲-۲ ایجاد مرجعیت علمی و فکری ملی و منطقه‌ای برای نظریه‌پردازی حقوقی و تدوین و ارائه قوانین، مقررات، اصول، قواعد و مبانی حقوقی حوزه‌های مختلف انرژی نظیر نفت، گاز، انرژی‌های نو و هسته‌ای؛

۳-۲ ایجاد پشتوانه علمی دانشگاهی برای تفسیر و بکارگیری قوانین ملی و بین‌المللی مربوط به انرژی؛

۴-۲ ایجاد پشتوانه علمی دانشگاهی برای تعاملات حقوقی و تقویت و توسعه همکاری‌های علمی در حوزه‌های مختلف حقوق انرژی با مراکز پژوهشی ملی و بین‌المللی؛

۵-۲ ایفای نقش بازوی تخصصی حقوقی کارآمد و راهبردی برای دستگاه‌های متولی منابع مختلف انرژی نظیر نفت و گاز، انرژی‌های نو و هسته‌ای؛

۶-۲ تقویت و توسعه همکاری‌های علمی و کاربردی در زمینه حقوق انرژی بین دستگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی با دانشگاه؛

۷-۲ تقویت و توسعه همکاری‌های علمی و پژوهشی بنیادی و کاربردی و توسعه‌ای بین‌رشته‌ای و فرارشته‌ای با محوریت انرژی؛

۸-۲ کمک به تربیت نیروی انسانی متخصص حقوقی در زمینه انرژی با آموزش‌های کوتاه مدت؛

۹-۲ اقدام علمی و عملی در جهت اصلاح، تنقیح و تجمیع مقررات مربوط به انرژی تخصصی؛

۱۰-۲ طراحی و اجرای طرح‌های پژوهشی مرتبط با حقوق انرژی و یا همکاری در طرح‌های پژوهشی و کاربردی کلان در بخش حقوق انرژی؛

۱۱-۲ توسعه همکاری‌های گروهی و شبکه‌ای با متخصصان فعال در حوزه حقوق انرژی در داخل و خارج از کشور.

ماده ۳: مأموریت

مأموریت‌های اصلی موسسه عبارتند از:

۱-۳ انجام پژوهش‌های بنیادی، راهبردی، کاربردی و توسعه‌ای (با تقویت رویکرد گروهی) با توجه به نیاز کشور در حقوق انرژی در سطوح ملی و بین‌المللی؛

۲-۳ انجام پژوهش برای آسیب‌شناسی تعاملات حقوقی داخلی و بین‌المللی حوزه انرژی؛

۳-۳ شناسایی مراکز معتبر تحقیقاتی در داخل و خارج کشور در زمینه حقوق انرژی یا مرتبط با انرژی و همکاری با آنها؛

۴-۳ انتشار یافته‌های علمی، پژوهشی و تخصصی در حقوق منابع مختلف انرژی (با تقویت رویکرد گروهی)؛

۵-۳ ارائه خدمات تخصصی مشاوره‌ای در زمینه‌های حقوق منابع مختلف انرژی از جمله نفت و گاز، انرژی‌های نو و هسته‌ای؛

۶-۳ همکاری با وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، نفت، نیرو، سازمان انرژی اتمی، معاونت علمی و فناوری و معاونت

حقوقی ریاست جمهوری و سایر سازمان‌ها و مراکز علمی فعال در حوزه انرژی‌های هیدروکربوری، انرژی‌های نو و انرژی

هسته‌ای؛

۷-۳ تدوین دوره‌های آموزش تخصصی کوتاه مدت در حقوق انرژی، بین‌رشته‌ای و فرارشته‌ای مرتبط با انرژی با توجه به نیاز

کشور بر اساس پیشرفت‌های علمی جدید جهانی؛

۸-۳ تدوین و ارائه دوره‌های پیشرفته تخصصی در حقوق انرژی با توجه به نیازهای صنعت نفت و گاز، انرژی‌های نو و انرژی

هسته‌ای؛

۹-۳ ایجاد شبکه‌ای از متخصصان فعال در حوزه حقوق انرژی در داخل و خارج از کشور؛

۱۰-۳ تهیه بانک اطلاعاتی از تولیدات علمی داخلی و خارجی در زمینه حقوق انرژی؛

۱۱-۳ برگزاری گردهمایی‌ها، همایش‌های ملی و بین‌المللی در حقوق انرژی و همکاری با همایش‌های مرتبط با انرژی.

ماده ۴: ارکان موسسه

۴-۱- شورای عالی؛

۴-۲- رئیس؛

۴-۳- شورای علمی.

ماده ۵: شورای عالی موسسه

شورای عالی موسسه بالاترین مرجع موسسه بوده و متشکل است از

۵-۱- رئیس دانشکده (رئیس شورا)؛

۵-۲- رئیس موسسه (دبیر شورا)؛

۵-۳- معاون وزیر نیرو؛

۵-۴- معاون سازمان انرژی اتمی؛

۵-۵- رئیس موسسه بین المللی انرژی وزارت نفت به نمایندگی از وزارت نفت؛

۵-۶- معاون پژوهشی دانشکده؛

۵-۷- چهار نفر از اعضای هیات علمی متخصص یا صاحب نظر در موضوع فعالیت های موسسه در زمینه های حقوق، فناوری، اقتصاد یا سایر تخصص های مرتبط با توجه به پیشرفت دانش و تحولات جدید علمی در حوزه های کاری موسسه.

تبصره ۱: اعضای حقیقی شورای عالی به پیشنهاد رئیس مؤسسه و با تأیید رئیس دانشکده و با حکم معاون پژوهشی دانشگاه برای مدت ۳ سال منصوب می شوند و انتخاب مجدد آنها برای یک دوره ۳ ساله دیگر بلامانع است.

تبصره ۲: جلسات با دعوت قبلی و با حضور نصف بعلاوه ی یک اعضای شورای عالی رسمیت می یابد.

تبصره ۳: تصمیمات شورای عالی با اکثریت نسبی اعضاء کل معتبر است.

ماده ۶: وظایف و اختیارات شورای عالی موسسه

۱-۶ تعیین سیاست‌های کلان و راهبردی موسسه؛

۲-۶ نظارت بر عملکرد فعالیت های موسسه؛

۳-۶ بررسی و تصویب برنامه و بودجه سالانه موسسه؛

۴-۶ بررسی و تصویب پیشنهادات واصله از سوی رئیس موسسه؛

۵-۶ تصویب و تأیید آیین‌نامه‌های اجرایی موسسه؛

۶-۶ نظارت بر روابط داخلی و خارجی موسسه؛

۷-۶ پیشنهاد تغییرات اساسنامه موسسه جهت طرح و تصویب در هیأت امنای دانشگاه؛

۸-۶ تصویب ساختار داخلی موسسه با پیشنهاد رئیس موسسه.

ماده ۷: رئیس موسسه

رئیس موسسه بالاترین مقام اجرایی مؤسسه می‌باشد که حتی‌المقدور از بین اعضای هیأت علمی متخصص در زمینه حقوق انرژی دانشکده با پیشنهاد رئیس دانشکده و با تأیید معاون پژوهشی دانشگاه و با حکم رئیس دانشگاه برای مدت ۳ سال منصوب می‌شود و انتصاب مجدد وی برای یک دوره ۳ ساله دیگر بلامانع است.

ماده ۸: وظایف و اختیارات رئیس موسسه

۸-۱- تدوین و اجرای آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها و سیاست‌های داخلی موسسه منطبق با قوانین و مقررات حاکم بر دانشگاه پس از تصویب شورای عالی موسسه؛

۸-۲- تدوین برنامه و بودجه سالانه موسسه و ارائه آن به شورای عالی جهت تصویب؛

۸-۳- برنامه‌ریزی جهت تحقق هرچه بهتر اهداف و برنامه‌های موسسه با برقراری ارتباط موثر در سطح ملی و بین‌المللی در چارچوب مصوبات شورای عالی؛

۸-۴- برنامه‌ریزی و اتخاذ تدابیر لازم برای تقویت امکانات علمی، پژوهشی و مالی موسسه؛

۸-۵- تنظیم و ارائه پیشنهادات لازم و مورد نیاز برای بهبود امور و ارتقای فعالیت‌های موسسه به شورای عالی؛

۸-۶- عقد قرارداد به نمایندگی از موسسه با کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی در چارچوب سیاست‌های آن؛

۸-۷- تدوین و ارائه گزارش عملکرد سالانه موسسه به شورای عالی؛

۸-۸- تهیه و تنظیم ساختار سازمانی داخلی مورد نیاز موسسه و ارائه آن به شورای عالی جهت تصویب و طی مراحل قانونی؛

۸-۹- انتخاب معاون، مدیران گروه‌های پژوهشی و مسئولان اجرایی مؤسسه و صدور احکام مربوط طبق مقررات؛

۸-۱۰- نظارت بر عملکرد معاونین، روسا، مدیران، اعضای هیأت علمی، کارشناسان، و سایر کارکنان موسسه؛

۸-۱۱- نظارت بر عملکرد منابع مالی موسسه.

ماده ۹: شورای علمی موسسه

شورای علمی مؤسسه شامل اعضای زیر می‌باشد:

۱- رئیس موسسه؛

۲- معاون موسسه؛

۳- مدیران گروه‌های پژوهشی؛

تبصره ۱: معاون موسسه و مدیران گروه‌های پژوهشی به پیشنهاد رئیس موسسه و با حکم معاون پژوهشی دانشگاه (رئیس شورای عالی) منصوب می‌شود.

تبصره ۲: موسسه دارای ۳ گروه پژوهشی ۱- نفت و گاز، ۲- انرژی هسته‌ای و ۳- انرژی‌های نو (آب و باد...) می‌باشد و در آینده با توسعه فعالیت‌های موسسه، در صورت نیاز گروه‌های جدید تشکیل خواهد شد.

ماده ۱۰: وظایف و اختیارات شورای علمی

۱-۱۰- تهیه، بررسی و ارائه پیشنهاد برنامه‌ها، دستورالعمل‌ها و طرح‌های آموزشی کوتاه مدت و پژوهشی به شورای عالی از طریق رئیس موسسه برای تصویب؛

۲-۱۰- برنامه‌ریزی برای برگزاری کنفرانس‌ها، سمینارها و کارگاه‌های علمی - پژوهشی؛

۳-۱۰ بررسی و تأیید انتشار نشریه، مجله، کتب علمی و تخصصی مرتبط با اطلاع شورای عالی مؤسسه؛

۴-۱۰ بررسی و تأیید صلاحیت علمی پژوهشگران و اعضاء هیأت علمی مؤسسه؛

۵-۱۰ بررسی، تصمیم‌گیری و ارائه نقطه نظرات در مواردی که از سوی رئیس مؤسسه به شورای علمی محول می‌شود؛

۶-۱۰ بررسی و تأیید برنامه‌های گروه‌های پژوهشی مؤسسه.

تبصره: تصمیمات شورای علمی با رأی اکثریت نصف بعلاوه یک اعضاء معتبر است.

ماده ۱۱: مقررات اداری، استخدامی و تشکیلاتی

۱-۱۱ امور اداری، استخدامی و تشکیلاتی مؤسسه مطابق مقررات و آیین‌نامه‌های دانشگاه و در چارچوب مصوبات شورای عالی

مؤسسه می‌باشد؛

۲-۱۱ اعضاء هیأت علمی مؤسسه، اعضاء هیأت علمی دانشگاه تهران و اعضاء همکار مؤسسه اعضاء هیأت علمی سایر دانشگاه

ها و مراکز علمی و پژوهشی داخل و خارج کشور و یا متخصصین و صاحب نظران در حوزه انرژی یا مرتبط با انرژی در سایر

دستگاه‌ها و سازمان‌های دولتی و غیر دولتی می‌باشد.

ماده ۱۲: منابع و مقررات مالی مؤسسه و نحوه هزینه کرد آن

۱-۱۲ مؤسسه از نظر امور مالی تابع مقررات و آیین‌نامه‌های دانشگاه خواهد بود؛

۲-۱۲ منابع مالی مؤسسه از محل قراردادهای پژوهشی و کمک‌های دریافتی تامین می‌شود؛

۳-۱۲ مؤسسه از نظر مالی به صورت خودگردان اداره می‌شود و کلیه هزینه‌های آن اعم از نیروی انسانی و فضای فیزیکی از

محل درآمدهای حاصله تامین می‌شود.

ماده ۱۳: انحلال مؤسسه

انحلال مؤسسه با پیشنهاد دانشگاه و تصویب هیأت امنای دانشگاه امکان پذیر است. در صورت انحلال، اموال و دارائی‌های مرکز

پس از تسویه دیون به دانشگاه منتقل خواهند شد.

ماده ۱۴: این اساسنامه در ۱۴ ماده و ۶ تبصره تنظیم و در تاریخ ۹۶/۱۱/۲۴ به تصویب هیأت امنای دانشگاه تهران رسید.